

Tortosa: una diòcesi clau en litigi

ARXIU

La seu episcopal tortosina encara és vacant i únicament el nunci del Vaticà, Lajos Kada, sap qui l'ocuparà. Enmig del silenci oficial de l'església i de la lluita mantinguda pels qui volen un bisbe sensible a la identitat catalana, la diòcesi espera.

Vista de la catedral de Tortosa. Les comarques valencianes dels Ports i del Maestrat formen part del bisbat de Tortosa, però algunes veus demanen el seu pas a la diòcesi de Sogorb-Castelló. El nou bisbe ho haurà de decidir.

No és cap història d'intrigues borgianes encara que ho parega, vist el silenci oficial de l'església i l'especificitat de la diòcesi de Tortosa. Al capdavant, només es tracta del nomenament del pròxim bisbe d'aquesta província eclesiàstica.

De totes maneres, la triga posa nerviosos no pocs parroquians de les terres de l'Ebre i del nord de

Castelló, i bàsicament perquè saben que amb el bisbe que arribe es juga la integritat territorial de la diòcesi i el futur d'una conferència episcopal catalana amb sobirania pròpia. I això perquè Tortosa s'ha convertit, tradicionalment, en un bon trampolí per a escalar en la jerarquia eclesiàstica, i perquè no hem d'oblidar que el comitè executiu de la Conferència Episcopal Espanyola no

s'ha distingit mai precisament per cap mena de sensibilitat quant als problemes identitaris i culturals dels Països Catalans.

Partir per l'Ebre. Històricament integren la diòcesi de Tortosa les comarques dels Ports i del Maestrat, trenta pobles amb quaranta-quatre parròquies, adscrits a la província de Castelló. Doncs bé, d'uns anys ençà s'ha

EFE

EFE

EFE

D'esquerra a dreta, Josep Vilaplana, actual bisbe de Santander, Xavier Salinas Viñals, bisbe d'Eivissa, i Francesc Xavier Ciuraneta, bisbe de Menorca. De tots els possibles candidats, els dos primers són els que tenen més possibilitats de ser elegits.

imposat la tendència a fer correspondre límits eclesiàstics i polítics. Una tendència no mancada de seguidors entusiastes al si de l'església. Entre ells hi ha el polèmic nunci, Lajos Kada, que ja fa uns mesos va considerar "idònia" la segregació de les parròquies de Castelló i que a més és qui haurà de decidir qui serà el nou bisbe de Tortosa. No cal dir que un bisbe gens sensible al caràcter identitari d'aquesta diòcesi singular no faria sinó afavorir-ne el procés de ruptura territorial. I això és justament el que temen alguns sacerdots i alguns laics.

Contràriament, alguns capellans, entre ells Joaquín Obón i Florencio Alberó, de les parròquies de Catí i de Sant Mateu respectivament, més alguns col·lectius laics de caire anticatalanista, s'han manifestat favorables a la segregació.

Enmig d'aquest enrenou, el bisbe de Sogorb-Castelló, Joan Antoni Reig Pla, guarda un silenci discret, quan no insinua plantejaments contraris a l'actual distribució territorial de la diòcesi tortosina. Reig, a més, sintonitza de ple amb els cercles del Partit Popular castellanenc i de fet, és un rumor a crits l'amistat que l'uneix amb Carlos Fabra, president

de la Diputació de Castelló i defensor aferrissat de la segregació. De fet Fabra ha donat algunes subvencions al bisbat, sense comptar el milió de pessetes a l'Ajuntament de Sogorb amb

La diòcesi de Tortosa corre greu perill de disgregació. Tot depèn, en bona part, de la persona que ocupe aquesta seu.

motiu dels actes de l'ordenació episcopal de Reig.

El bisbe Reig tampoc no pot ocultar la seua actitud liquidacionista respecte al català, que ja ha desaparegut de la litúrgia i dels llibres de culte del seminari major de Castelló, igual que les escasses comunicacions del seminari diocesà i de la vicaria d'ensenyament i catequesi que apareixien regularment a la *Hoja Parroquial*.

Temors més que justificats. En aquest context, i amb el precedent de la diòcesi de Lleida pel que fa a les parròquies de la Franja de Ponent, no és gens estrany que hi haja molta preocupació en alguns sectors de l'església catalana.

Fa poques setmanes, un grup d'intel·lectuals, membres de l'entitat Església i País, adreçaven un comunicat als mitjans de comunicació de Tarragona demanant que el nou bisbe fóra dels Països Catalans, o cosa que és igual, que fóra una persona sensible a la problemàtica nacional i als trets territorials propis de la diòcesi tortosina.

De moment ja han començat a sonar alguns noms: el de Pere Tena, bisbe auxiliar de Barcelona i home de l'arquebisbe Ricard Maria Carles, de tarannà conservador; Francesc Xavier Ciuraneta, bisbe de Menorca i ex-secretari de Ricard M. Carles quan aquest era bisbe de Tortosa; Xavier Salinas, bisbe d'Eivissa, i Josep Vilaplana Blasco, bisbe de Santander.

Els més ben informats asseguren que serà un d'aquests dos darrers l'home destinat a manar l'església de Tortosa.

Xavier Salinas, nascut a València el dia 23 de gener de 1948,

ha viscut des de sempre a Sagunt. Ordenat sacerdot l'any 1974, entre els càrrecs que ha ocupat es destaquen el de rector del seminari menor de Xàtiva, l'any 1976, i el de director espiritual del col·legi-seminari del Patriarca, el 1983. Salinas, especialista en la formació de catequistes, fou ordenat bisbe d'Eivissa el dia 6 de novembre de 1992.

Tot i que la seua diòcesi no s'ha destacat precisament per la defensa i la protecció de l'ús del català, Salinas és considerat pels qui el coneixen "un home que té molt clara la qüestió lingüística i fill intel·lectualment parlant de qui fou bisbe de València, Miquel Roca". També el defineixen com "una persona d'una gran qualitat humana, encara que molt tou i fàcilment influïble per l'ambient".

L'actual bisbe de Santander, Josep Vilaplana Blasco, nascut a Benimarfull (Comtat) el 5 de desembre de 1944, és també un dels hipotètics candidats al bisbat de Tortosa. Vilaplana fou ordenat sacerdot el 25 de maig de 1972 a la ciutat de València i dos anys després era el rector del seminari menor de la diòcesi a Gandia. El 26 de setembre de 1981 era nomenat vicari episcopal d'Alcoi-Ontinyent, i en aquesta mateixa època també exercí de capellà a les parròquies de Penàguila, Benifallim, Alcoleja, Sant Maure i Sant Francesc d'Alcoi. El 21 de novembre de 1984 era nomenat bisbe titular de Blàdia i auxiliar de València. Abans de prendre possessió del bisbat de Santander, el 23 d'agost de 1991, havia estat vicari general de la diòcesi de València. Josep Vilaplana és un home ben considerat. Gent acostada a Vilaplana ha explicat a EL TEMPS que és un home amb les idees molt clares sobre la qüestió lingüística, tot i que mai no en parla públicament. Fet i fet, totes les persones consultades opinen que és el millor de tots els hipotètics candidats al bisbat de Tortosa.

Siga qui siga l'encarregat de tirar endavant la diòcesi de Torto-

El nunci d'origen hongarès Lajos Kada manté un silenci absolut sobre la persona que ha d'ocupar la seu de Tortosa. Molts clergues i laics s'afanyen a demanar-ne una dels Països Catalans.

sa tindrà un tasca ben difícil, oïmés si es proposa de despertar-la del seu esmoriment.

L'opinió de no pocs clergues i laics de la zona de l'Ebre i del nord de Castelló és que a Tortosa no es belluga ningú i que la majoria del clergat, d'origen valencià, no mourà ni un dit, si finalment les posicions segregacionistes van endavant. Aquest és potser el punt més gorpellut de tot aquest assumpte. Fins i tot, hi ha la teoria que el nunci vaticà, Lajos Kada, aconsellat per l'arquebisbe Carles, nomenaria Francesc Ciuraneta a la diòcesi de Lleida, tan bon punt aquesta restara vacant, i que per a Tortosa triaria un valencià tebi. Amb aquesta operació, més política que no eclesiàstica, la disgregació de les diòcesis catalanes, oïmés coneixent l'esperit centralis-

ta de la Conferència Episcopal Espanyola, ja no toparia amb cap obstacle.

Tot amb tot, ara com ara, la identitat real de la persona cridada a ocupar la seu de Tortosa és un misteri absolut. Pareix increïble que a final del segle XX l'església encara practique un secretisme tan toix, sobretot quan hi ha implicada una qüestió que, com aquesta, pot afectar la vida de milers de feligresos de banda i banda de l'Ebre.

És ben possible que aquest fóra un dels temes de conversa del dia 2 de juny en l'encontre que tingueren a Barcelona el nunci Lajos Kada, l'arquebisbe Ricard M. Carles i el president de la Generalitat, Jordi Pujol. En tot cas, era una bona ocasió de parlar-ne.

Francesc Viadel